

Odyssee 21

- [1] τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
[2] κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
[3] τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολὶόν τε σίδηρον
[4] ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
[5] κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσετο οἷο δόμοιο,
[6] εἶλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
[7] καλὴν χρυσεῖην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
[8] βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
[9] ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
[10] χαλκός τε χρυσός τε πολὺκμητός τε σίδηρος.
[11] ἔνθα δὲ τόξον κεῖτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
[12] ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόνεντες ὅιστοί,
[13] δῶρα τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
[14] Ἰφίτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
[15] τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν
[16] οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
[17] ἦλθε μετὰ χρεῖτος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
[18] μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
[19] νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
[20] τῶν ἔνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
[21] παιδὸνδ' ἑὸν· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
[22] Ἰφίτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἳ οἱ ὄλοντο
[23] δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
[24] αἱ δὲ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο,
[25] ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,
[26] φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,
[27] ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
[28] σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέσαστ' οὐδὲ τράπεζαν,
[29] τὴν ἣν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν,
[30] ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροις.
[31] τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
[32] τὸ πρὶν μὲν ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδί
[33] κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι.
[34] τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὅξυν καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
[35] ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζην
[36] γυνήτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
[37] Ἰφίτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
[38] ὅς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐ ποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
[39] ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
[40] ἦρεϊτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνημα ξείνοιο φίλοιο
[41] κέσκετ' ἐνὶ μεγάροις, φόρει δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
[42] ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
[43] οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσετο, τὸν ποτε τέκτων
[44] ἔξασεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,
[45] ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαιινάς,
[46] αὐτίκ' ἄρ' ἡ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
[47] ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
[48] ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν ἥτε ταῦρος
[49] βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα

[50] πληγέντα κληίδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὤκα.
[51] ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὕψηλῃς σανίδος βῆ· ξυθα δὲ χηλοὶ
[52] ἔστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἶματ' ἔκειτο.
[53] ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον
[54] αὐτῷ γωρυτῷ, ὃς οἱ περὶκετο φαινός.
[55] ἔξομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
[56] κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.
[57] ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
[58] βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς
[59] τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἡδὲ φαρέτρην
[60] ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
[61] τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ξυθα σίδηρος
[62] κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
[63] ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
[64] στή ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
[65] ἄντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
[66] ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
[67] αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον·
[68] κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
[69] ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
[70] ἀνδρὸς ἀποικομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
[71] μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
[72] ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.
[73] ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον.
[74] θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσεύος θείοιο·
[75] ὃς δέ κε ῥήϊτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι
[76] καὶ διοῖστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
[77] τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
[78] κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
[79] τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι οἴομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
[80] ὥς φάτο, καὶ ῥ' Εὐμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν,
[81] τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
[82] δακρύσας δ' Εὐμαιοὺς ἐδέξατο καὶ κατέθηκε·
[83] κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἶδε τόξον ἄνακτος.
[84] Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
[85] νῆπιοι ἀγροῖῳται, ἐφημέρια φρονέοντες,
[86] ἃ δειλῷ, τί νυ δάκρυ κατεῖβεν ἡδὲ γυναικὶ
[87] θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνεντον ἧ τε καὶ ἄλλως
[88] κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
[89] ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἡδὲ θύραζε
[90] κλαίετον ἐξελθόντες, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντες,
[91] μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ οἶω
[92] ῥῆϊδίως τόδε τόξον εὐξοον ἐντανύεσθαι.
[93] οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
[94] οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὀπωπα,
[95] καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νῆπιος ἦα.
[96] ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
[97] νευρὴν ἐντανύειν διοῖστεύσειν τε σιδήρου.
[98] ἦτοι ὀϊστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
[99] ἐκ χειρῶν Ὀδυσσεύος ἀμύμονος, ὃν τότ' ἀτίμα
[100] ἦμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὤρνευ πάντας ἐταίρους.
[101] τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο·

[102] ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
[103] μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
[104] ἄλλω ἅμ' ἔψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
[105] αὐτὰρ ἐγὼ γελώω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
[106] ἀλλ' ἄγετε, μνηστήρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
[107] οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
[108] οὔτε Πύλου ἱερῆς οὔτ' Ἀργεος οὔτε Μυκῆνης·
[109] οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης οὔτ' ἠπειρίοιο μελαίνης·
[110] καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου
[111] ἀλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρέλκετε μηδ' ἔτι τόξου
[112] δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
[113] καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
[114] εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου,
[115] οὐ κέ μοι ἄχυνμένω τάδε δῶματα πότνια μήτηρ
[116] λείποι ἅμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
[117] οἷός τ' ἦδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
[118] ἦ καὶ ἀπ' ὤμοϊν χλαῖναν θέτο φοινικέσσας
[119] ὀρθὸς ἀναίξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὄξυ θέτ' ὤμων.
[120] πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
[121] πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
[122] ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
[123] ὡς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πώ ποτ' ὀπώπει.
[124] στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζε.
[125] τρὶς μὲν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
[126] τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τό γε θυμῷ,
[127] νευρὴν ἐντανύειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
[128] καὶ νύ κε δὴ ἐτάνυσσε βίη τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
[129] ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἰέμενόν περ.
[130] τοῖς δ' αὖτις μετέειπε ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο·
[131] ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσομαι καὶ ἄκιυς,
[132] ἢ νεώτερός εἰμι καὶ οὐ πω χερσὶ πέποιθα
[133] ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
[134] ἀλλ' ἄγεθ', οἳ περ ἐμεῖο βίη προφερέστεροί ἐστε,
[135] τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
[136] ὡς εἰπὼν τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμᾶζε,
[137] κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
[138] αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
[139] ἃς δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
[140] τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
[141] ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταῖροι,
[142] ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἶνοχοεύει.
[143] ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
[144] Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Ἥνοπος υἱός,
[145] ὃ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
[146] ἵζε μυχοίτατος αἰεὶ· ἀτασθαλῆαι δὲ οἱ οἶω
[147] ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·
[148] ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ.
[149] στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζεν,
[150] οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
[151] ἀτρίπτους ἀπαλὰς· μετὰ δὲ μνηστήρσιν ἔειπεν·
[152] ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
[153] πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει

[154] θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἡ πολὺ φέρτερόν ἐστι
[155] τεθνάμεν ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὗ θ' ἔνεκ' αἰεὶ
[156] ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἥματα πάντα.
[157] νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ
[158] γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεύος παράκοιτιν.
[159] αὐτὰρ ἐπὶ τὸν τόξου πειρήσεται ἠδὲ ἰδῆται,
[160] ἄλλην δὲ τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων ἐυπέπλων
[161] μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
[162] γήμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
[163] ὥς ἄρ' ἐφώνησεν καὶ ἀπὸ ἔο τόξον ἔθηκε,
[164] κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
[165] αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
[166] αἶψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ξυθεν ἀνέστη.
[167] Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
[168] Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
[169] δεινόν τ' ἀργαλέον τε, νεμεσῶμαι δέ τ' ἀκούων
[170] εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
[171] θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
[172] οὐ γάρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
[173] οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμειναι καὶ οἷστων·
[174] ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστήρες ἀγαυοί.
[175] ὥς φάτο, καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
[176] ἄγρει δὴ, πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
[177] πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
[178] ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ξυδον ἐόντος,
[179] ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
[180] τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
[181] ὥς φάθ', ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ,
[182] πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
[183] ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ξυδον ἐόντος·
[184] τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
[185] ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
[186] Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
[187] ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
[188] τῷ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὀμαρτήσαντες ἅμ' ἅμφω
[189] βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
[190] ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἦλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
[191] ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
[192] φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μελιχίοισι·
[193] βουκόλε καὶ σύ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
[194] ἢ αὐτὸς κεύθω φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
[195] ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
[196] ὧδε μάλ' ἐξαπίνης καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκαι
[197] ἢ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνειτ' ἢ Ὀδυσῆϊ
[198] εἴπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
[199] τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
[200] Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσῃας ἐέλδωρ,
[201] ὥς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
[202] γνοίης χ' οἷη ἐμῇ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.
[203] ὥς δ' αὖτως Εὐμαιὸς ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι
[204] νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονά ὄνδε δόμονδε.
[205] αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,

[206] ἐξαῦτις σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
[207] ἔνδον μὲν δὴ ὄδ' αὐτὸς ἐγώ, κακὰ πολλὰ μογήσας
[208] ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
[209] γινώσκω δ' ὡς σφῶϊν ἐλδομένοισιν ἰκάνω
[210] οἷοισι δμῶων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα
[211] εὐξαμένον ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἶκαδ' ἰκέσθαι.
[212] σφῶϊν δ', ὡς ἔσεται περ, ἀληθείην καταλέξω.
[213] εἴ χ' ὑπ' ἔμοιγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
[214] ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ' ὀπάσσω
[215] οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα
[216] Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτῳ τε ἔσεσθον.
[217] εἰ δ' ἄγε δῆ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
[218] ὄφρα μ' ἐὺ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
[219] οὐλήν, τήν ποτέ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
[220] Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἷασιν Αὐτολύκοιο.
[221] ὡς εἰπὼν ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
[222] τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
[223] κλαῖον ἄρ' ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι χεῖρε βαλόντε,
[224] καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους
[225] ὡς δ' αὖτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
[226] καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυσεν φάος ἡελίοιο,
[227] εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε·
[228] παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μή τις ἴδῃται
[229] ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω.
[230] ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴδ' ἅμα πάντες,
[231] πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
[232] ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοί,
[233] οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρη·
[234] ἀλλὰ σύ, δῖ' Εὐμαιο, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον
[235] ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι, εἰπεῖν δὲ γυναιξὶ
[236] κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
[237] ἣν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
[238] ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
[239] προβλῶσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
[240] σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
[241] κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
[242] ὡς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
[243] ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη·
[244] ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἵτην θεῖου Ὀδυσῆος.
[245] Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
[246] θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλας πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὡς
[247] ἐντανύσαι δύνατο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
[248] ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
[249] ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
[250] οὐ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
[251] εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
[252] ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·
[253] ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
[254] ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
[255] τόξον· ἐλεγχείῃ δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
[256] τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
[257] Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται νοεῖς δὲ καὶ αὐτός.

[258] νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
[259] ἀγνὴ· τίς δέ κε τόξα τιταίνουσιν· ἀλλὰ ἔκκλητοι
[260] κάτθετ'· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴ κ' εἰῶμεν ἅπαντας
[261] ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶω,
[262] ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
[263] ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
[264] ὄφρα σπείσαντες καταθείμεν ἀγκύλα τόξα·
[265] ἥωθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
[266] αἶγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
[267] ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ
[268] τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
[269] ὥς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
[270] τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
[271] κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
[272] νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
[273] οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
[274] τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
[275] κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης·
[276] ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
[277] Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
[278] λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε,
[279] νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
[280] ἥωθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλησιν.
[281] ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐύξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
[282] χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
[283] ἦς, οἴη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
[284] ἣ ἥδη μοι ὄλεσεν ἄλλῃ τ' ἀκομιστῇ τε.
[285] ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσθησαν,
[286] δέισαντες μὴ τόξον ἐύξοον ἐντανύσειεν.
[287] Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
[288] ἄ δειλὸν ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί·
[289] οὐκ ἀγαπᾷς δ' ἔκκλητος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
[290] δαίνυσσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεται, αὐτὰρ ἀκούεις
[291] μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος οὐδέ τις ἄλλος
[292] ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
[293] οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
[294] βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
[295] οἶνος καὶ Κένταυρον, ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα,
[296] ἄασ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
[297] ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
[298] μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
[299] ἥρωας δ' ἄχος εἶλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
[300] ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλεῖ χαλκῷ
[301] ῥίνας τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ φρεσὶν ἦσιν ἀσθεῖς
[302] ἦεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
[303] ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
[304] οἳ δ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὗρετο οἶνοβαρείων.
[305] ὥς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
[306] ἐντανύσης· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
[307] ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
[308] εἰς Ἔχeton βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
[309] πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὐ τι σωῶσαι· ἀλλὰ ἔκκλητος

[310] πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
[311] τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
[312] Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
[313] ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται·
[314] ἔλπεαι, αἶ χ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
[315] ἐντανύσῃ χερσὶν τε βίηφί τε ἥφι πιθήσας,
[316] οἷκαδὲ μ' ἄξεσθαι καὶ ἐὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν
[317] οὐδ' αὐτός που τοὔτο γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε·
[318] μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
[319] ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε.
[320] τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ἤυδα·
[321] κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
[322] οὐ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
[323] ἀλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
[324] μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
[325] ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
[326] μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐύξοον ἐντανύουσιν·
[327] ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
[328] ῥῆϊδίως ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
[329] ὣς ἐρέουσ', ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
[330] τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
[331] Εὐρύμαχ', οὐ πως ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
[332] ἔμμεναι οἷ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
[333] ἀνδρὸς ἀριστῆρος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε
[334] οὗτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἠδ' εὐπηγής,
[335] πατὴρ δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὖχεται ἔμμεναι υἱός.
[336] ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐύξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
[337] ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
[338] εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
[339] ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
[340] δώσω δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
[341] καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
[342] πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
[343] τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
[344] μήτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὐ τις ἐμεῖο
[345] κρείσσων, ὧ κ' ἐθέλω, δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
[346] οὐθ' ὅσσοι κρानαὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
[347] οὐθ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβότοιο·
[348] τῶν οὐ τίς μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἶ κ' ἐθέλωμι
[349] καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
[350] ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
[351] ἱστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
[352] ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἀνδρεσσὶ μελήσει
[353] πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
[354] ἢ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
[355] παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
[356] ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
[357] κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
[358] ἤδυν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
[359] αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός·
[360] μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
[361] ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερνηορέντων·

[362] πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
[363] πλαγκτέ τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
[364] οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὐς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
[365] ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
[366] ὥς φάσαν, αὐτὰρ, ὁ θῆκε φέρων αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ,
[367] δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
[368] Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
[369] ἄττα, πρόσσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις
[370] μή σε καὶ ὀπλότερός περ ἔων ἀγρόνδε δίωμαι,
[371] βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
[372] αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
[373] μνηστήρων χερσὶν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
wäre|ich·
[374] τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
[375] ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
[376] ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
[377] μνηστήρες, καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
[378] Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
[379] ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
[380] ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
[381] Τηλέμαχος κέλεται σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
[382] κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
[383] ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
[384] ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
[385] προβλῶσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμνειν παρὰ ἔργῳ.
[386] ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
[387] κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιετάοντων.
[388] σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
[389] κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
[390] κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
[391] βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός·
[392] ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,
[393] εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
[394] πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
[395] μὴ κέρα ἱπες ἔδοιεν ἀποιοχόμενιο ἄνακτος.
[396] ὦδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
[397] ἦ τις θηητῆρ καὶ ἐπὶ κλοπος ἔπλετο τόξων·
[398] ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται
[399] ἦ ὃ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὥς ἐνὶ χερσὶ
[400] νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
[401] ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
[402] αἶ γὰρ δὴ τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν
[403] ὥς οὐτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
[404] ὥς ἄρ' ἔφην μνηστήρες· ἀτὰρ πολὺμητις Ὀδυσσεύς,
[405] αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἶδε πάντῃ,
[406] ὥς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
[407] ῥῆϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδῇν,
[408] ἄψα ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἴος,
[409] ὥς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
[410] δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
[411] ἦ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλῃ αὐδῇν.
[412] μνηστήρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένητο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς

[413] ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων·
[414] γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
[415] ὅττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω·
[416] εἶλετο δ' ὠκὺν οἷστον, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
[417] γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαρέτρης
[418] κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
[419] τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἐλὼν εἶλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
[420] αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἷστον
[421] ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
[422] πρώτης στείλειῃς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
[423] ἶδς χαλκοβαρής· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπε·
[424] Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
[425] ἥμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον οὐδέ τι τόξον
[426] δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
[427] οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
[428] νῦν δ' ὤρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
[429] ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
[430] μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
[431] ἦ καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
[432] Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
[433] ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλῃν βάλεν ἔγχεϊ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
[434] παρ θρόνον εἰστήκει κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.